

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Actorvm Ecclesiae Mediolanensis, Pars Tertia - In Qva, Liber Memorialis Ad
populum Ciuitatis, & Dioecesis Mediolanensis, A Beato Carolo Borromaeo
Titvli Sanctae Praxedis compositus continetur

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Coenobiorum virginalium gubernatio. cap. 39.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10502

adiret. lato animo corpus lacte sustentabat; cum opus erat, & castaneis, in folijs cubabat; omnem ferebat inopiam; neque enim ad commoditatem in comitatu portari quidquam patiebatur, quæ postremo tamen inopia, erat eius asperitate perpetua multo minor. Ibi vero siluestres homines; quorum multi nunquam Episcopum vidissent; qui tantam in summo viro cernerent mansuetudinem, sanctitatem, patientiam; gaudebant incredibiliter; magnæque se felicitati referuatos putabant. Ut autem ad interrogandum, & consulendum pro eo ac canonica disciplina postulat, esset in visitatione paratior; concilij Tridentini canones, synodorumque suorum omnium decreta, in minuta, breuiaque pronuntiata partitus est; eaque ad certa genera redacta, composuit in libello; quem muneris huius gratia, tū alijs quoque de causis frequenter in manibus habebat.

Cœnobiorum virginum gubernatio. Cap. xxxix.

Vicario viro graui, spectatæque integritatis sacerdote, ad cœnobiorum muliebrium gubernationem, proprie vsus est. Non mediocris est occupationis, & laboris eiusmodi cura; ob præcipuam, quam in genere Carolus curauit rerum omnium conformationem: quibus de rebus plura sunt in concilijs prouincialibus varijs locis constituta; quæ quidem in vnum corpus Caroli iussu redacta, & ex latina lingua conuersa sūt; vt ipsæ virgines intelligerent huiusmodi Caroli studium magnopere valuit, vt Pontificiæ constitutiones hoc de genere variæ sancirētur; quarum magnus ad plurimorum salutem, fructus extitit. Restitutum huius generis disciplinam, decretisque ipsis expressam, longum esset explicare. sed illa præcipua fuerunt; exquisita in ijs tantummodo recipiendis, & ad solemnia vota admittendis diligentia; quæ sponte, ac ex animo, perfe-

ctiorisq; vitæ desiderio vellent. perfecta claustrorum ex omni parte custodia; vt nemo ingredi, nisi nominatim probatus, & ex causa necessaria posset, ac ne adire quidem sine scripta facultate cuiquam liceret. fenestras ad colloquutionem; rotas ad aliud immittendum, emittendumve, summa cautione factæ; quibus audire quidem, sed videre nemo posset; nisi, quemadmodum certis de causis permillum est. quæ foribus, rotæve assisterent; quæ colloquutionibus omnibus interessent, spectata fide delectæ. omnia inter virgines communia. sacramentorum frequentia: regularis, spiritualisque vitæ cognitio: diuinorum officiorum integra disciplina: ad quæ vel musica, vel alia re hominum frequentiam minime alligi volebat. Ad hæc consequenda, religiosos, probatosque ex omnibus presbyteros adhibuit; qui sacras confessiones audirent; & quæ opus esset docerent, hortarenturque. Ipse vero quotannis. nisi alias quoque necesse esset, improviso cum spectatissimis aliquot sacerdotibus singula monasteria ingrediens, omnia diligenter perferutabatur. id cum ageret, ex senioribus aliquot sæper virgines ad se iubebat, & comitari: reliquas omnes in ecclesiam suam secedere. atq; perferutandi diligentiam initio ministris exemplo suo docuit: qui sese ad omnia demittebat, vt omnia penitus inspiceret. Foris vero ad crates consistens ipse, vel per sacerdotem idoneum singillatim omnes audiebat, interrogabatque; vt res omnes, quo pacto se intus haberent, perfecte cognosceret. Quotiescumq; monasterium adibat, nisi aliud impediret, tum sanctissimam eis Eucharistiã solebat in Missa præbere; tum concionem quoque ad eas accommodatam habere. munus tradendi vestitus, professionisque recipiendæ foris in ecclesia conficiebat, vt ingres-

sus

sus causas nullas admitteret, nisi prorsus necessarias. cuidam ex suis forte interuenit, cum ille dierum singulorum actiones ipse scribens, notauerat, eum in monasterium quoddam introisse; neque causam addiderat. reprehendit hominem, quod Episcopi in monasterium ingressum notasset; neque causam adiecisset, quasi arbitrio, non necessitate id fieri uideretur; interdixitque, ne in ea scriptio ne pergeret. Cum eius foror, ob inopiam monasterij, saepe egeret; nihil tamen unquam perpetuum assignauit. tantum mittebat, quotiescumque opus esset, qui ad regulae normam necessaria suppeditaret. Hanc disciplinam cum Vicarius curaret; quae grauiora tamen inciderent, ad congregationem sacerdotum, quos ad id Carolus elegerat, referebantur.

Congregaciones, & conuocaciones.
CAP. XL.

Multis consilijs, seu congregationibus reliqua continebatur administratio; quibus pro vario rerum genere, variae conditionis homines ex clero adscribebat, ipseque, quantum posset, intererat: ad catholicam fidem tuendam, ad grauiores fori causas rectius cognoscendas; ad iurisdictionem ecclesiae conseruandam: ad respondendum confessionum sacramentum administris, qui ex tota dioecesi de rebus ad animas iuuandas pertinentibus consulebant. tum praeterea, de ritibus, & sacris caeremonijs; deque libris ecclesiae emendandis, & conformandis; de disciplina, ut dictum est, virginum regularium; de domestica familiae Archiepiscopalis gubernatione. Mitto congregationes eorum, qui collegiorum curae, pijsue locis praefecti erant. Certis etiam anni temporibus uariarum ministrorum, aliorumque genera ad se conuocabat, nunc regionum urbis praefectos: nunc ex dioecesi tota Vicarios, qui quidem bis in anno aduenientes, de clero ecclesijsque sibi commissis referebant; quae opus essent,

petebant; si quid esset causa, reddebant suae rationem administrationis. ex bono, maloue, quod in aliqua parte esse comperiebatur, confulebatur reliquis. quod unus ad meliorem rerum statum in medium afferret: ceteris omnibus proderat. ut autem Vicarij uenirent instructiores; iubebat Carolus regionis suae parochorum unumquemque prius eodem modo conuentum habere. Appropinquante uoluptario tempore, conuocabat ex utroque clero multos, de sacris exercitationibus ad populum alliciendum, auertendumque a uoluptatibus agebat; conciones, supplicationes, sacras quasdam celebritates in praecipuis ecclesijs constituebat. Alias congregabat concionatores uarijs ecclesijs attributos, praecipua populi mala, corruptelasque commemorabat: eos officij grauius admonerat. Alias cogebat sacerdotes audiendis confessionibus praefectos plurimorum licentiam; diuturnam in peccato permutationem; libidines improbatos quaestus; alias permanentes populi pestes, enumerabat: quantum remedij positum esset in eorum auctoritate, diligentia, libertate, constantia, demonstrabat: diuinis uerbis ad animarum charitatem incensos, ad earundem salutem uere curandam stimulabat. Parochos tum alias, tum appropinquante ieiunij sine, secuti in historia demonstratum est, ad se adire; de publicis quorundam criminibus, quorum exemplum nocere quamplurimis, docere iubebat; sacerdotem toti negotio praeficiebat; qui sacris legibus in eos ageret. Ipse sacerdote, cui flagitiosus quisque soleat peccata confiteri, accersitum reprehendebat: nisi officio suo satisfaceret, auctoritateque attributa salutariter uteretur, sese adempturum minabatur. Tempus constituit quo parochus quisque, ijs, qui in unaqueque domo primum locum tenerent,

in